

нізмів прийняття рішення у сфері кредитування фізичних осіб вимагає вивчення, а також виявлення позитивних та негативних сторін для споживачів даної послуги.

Б.І. Сюркало, Українська академія банківської справи НБУ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАЗНИКА ФІНАНСОВОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Планування як одна з функцій управління слугує основою для прийняття управлінських рішень. Воно передбачає розробку цілей та завдань управління виробництвом та визначення шляхів реалізації планів для досягнення встановлених цілей. Разом з тим, поняття “планування” багатогранне та включає в себе мережу пов’язаних між собою планів, у зв’язку з чим має сенс розгляд питання про фінансове планування та шляхи вдосконалення його організації на вітчизняних підприємствах.

Разом з тим, слід зазначити, що потребують додаткового дослідження питання визначення специфічних ознак та особливостей фінансової потужності як одного з основних критеріїв досягнення ефективності фінансового планування на діючому підприємстві.

Все це обумовлює дослідження питань щодо визначення терміна “фінансова потужність” діючого підприємства.

На нашу думку, фінансова потужність – це складова фінансового планування на діючому підприємстві, що визначає спроможність генерувати фінансові ресурси на основі обчислення сукупного обсягу фінансового капіталу, залежно від середньозваженої вартості капіталу та горизонту фінансового планування для забезпечення реалізації стратегічних завдань.

Можна розглянути наведене визначення також з іншої точки зору: за допомогою фінансової потужності можна оцінювати вартість компанії на основі визначення її майбутніх доходів та максимальної величини капіталу, яку може згенерувати підприємство, незважаючи на теперішню балансову вартість компанії.

Існуючі методи не дозволяють досягнути визначеної мети, оскільки не дають можливості виявити максимальний сукупний інвестиційний капітал підприємства, не відображують процес оцінки можливості залучення фірмою максимальної кількості коштів та не визначають складу і структури джерел фінансування на відповідну дату, тому необхідно віднайти нові критерії.

На наш погляд, інвестиційні можливості фірми наступних періодів потрібно враховувати з огляду на ефективну вартість капіталу та на визначений період часу з урахуванням нерозподіленого прибутку (або непокритого збитку) та частки капіталізації чистого прибутку, та, що важливо, – враховувати термін надання фінансових ресурсів, довгострокових чи короткострокових, враховуючи той факт, що інвестиційні можливості підприємства, що знаходиться в динамічному ринковому оточенні та є безперервно діючим, можуть змінитися в будь-який момент, тому з метою нівелювання і упередження кредитного ризику необхідно зазначити точний строк або дату, на яку визначається фінансова потужність фірми.

Відповідно, у загальному вигляді фінансову потужність будемо розраховувати як:

$$FP_n = \left[\sum_{i=1}^n P_i^n \cdot \left[1 - (C_i \cdot Y_i) \right] + NP(NZ) \right] \cdot [1+k]^n, \quad (1)$$

де FP_n – фінансова потужність підприємства з урахуванням капіталізації на відповідну дату;

P_i – сума фінансових ресурсів, що генеруються від різних джерел на відповідну дату;

C_i – вартість окремих елементів капіталу;

Y_i – питома вага окремих елементів капіталу в загальній його сумі, виражена десятковим дробом;

NP – нерозподілений прибуток минулих періодів;

NZ – непокритий збиток минулих періодів;

n – загальний строк періоду формування інвестиційного фонду;

k – ставка капіталізації.

Також необхідним та важливим завданням при визначенні інвестиційних можливостей діючого підприємства залишається знаходження показника, який би надавав можливість показувати частку перевищення прибутку за окремим співвідношенням інвестиційних джерел та їх загальної суми до вартості цих джерел за визначений період часу.

Отже, формула коефіцієнта фінансової потужності матиме вигляд:

$$k_{fp} = \sqrt[n]{\frac{FP \cdot 100\%}{WACC \cdot TC}} - 1, \quad (2)$$

де FP – фінансова потужність діючого підприємства на відповідну дату;

TC – загальна сума фінансових витрат на капітал;

TC – загальна сума власного та зовнішнього капіталу в розпорядженні підприємства;

$WACC$ – середньозважена вартість капіталу.

Наведена формула характеризує рівень прибутковості конкретного співвідношення джерел інвестування, за якої майбутня вартість зовнішнього капіталу та відсотків за користування ним приводяться до їх теперішньої вартості, тобто при збільшенні коефіцієнта фінансової потужності збільшується рівень нерозподіленого прибутку при оптимальному співвідношенні джерел інвестування і, відповідно, фірма в даному випадку залучає максимальну кількість зовнішнього капіталу за умов отримання нею максимального прибутку. Даний коефіцієнт показує, якою мірою майбутні доходи приводяться до теперішньої вартості витрат на інвестування.

На нашу думку, даний підхід дозволяє визначити граничні можливості фірми щодо формування інвестиційних джерел без втрати ефективності функціонування фінансових операцій та за умов підтримання максимально можливого рівня власних прибутків.

*М.В. Колдовський, асистент,
Українська академія банківської справи НБУ*

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Проблеми відмивання “брудних” грошей та фінансування міжнародного тероризму давно перестали бути головним болем якоїсь окремо взятої країни. Розвиток торгових відносин у світі, розвинуті міжнародні інформаційні потоки як наслідок розвитку інформаційних технологій, а також спрощення візового режиму при перетині державних кордонів, всі ці явища, окрім беззаперечного позитивного ефекту розвитку світової спільноти, мають і негативний бік. Вдосконалення і впровадження схем відмивання коштів в цілому світі відбувається саме з урахуванням розвитку новітніх інформаційних технологій, Україна в даному випадку не є винятком.

Взагалі поняття “відмивання брудних доходів” з’явилося у США в 20-ті роки, де розповсюдженим методом легалізації доходів, отриманих від торгівлі наркотиками, зброєю та проституції, були фіктивні наряди на прання білизни в пральнях. В наш час схеми легалізації можуть бути надзвичайно складними і заплутаними, але для всіх схем легалізації характерні наступні стадії (“прання – віджимання – сушка”):

1) залучення незаконного доходу в ланцюг законних грошово-майнових операцій;

